

Megjelenik hetenként kétszer:

csütörtökön és vasárnap

Felelős szerkesztő:

SZENDRŐI JÓZSEF

Szerkesztőség és kiadóhivatal Sopron, Háromhátér 3.

TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLETT

Előfizetési ár:

Egész évre . K 8.—
Fél évre. . . „ 4.—
Negyed évre. „ 2.—

Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetéseket a lap kiadóhivatala megegyezés szerint felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

Békét óhajt az orosz cár.

Oroszország cárja békét óhajt — ez a hír terjedt Zarskoje Selo őrzött portáin keresztül az egész világba, kezdetben csak föltevészként, most azonban hiteles alakban.

Furcsán hangzik, de való: Ha az orosz császár, a cárok cára óhajtja is a békét, ez nem jelenti azt, hogy Oroszország azonnal békét köt. Aki ismeri Oroszországot, az nem csodálkozik ezen, csak meg kell ismernie az orosz udvar komplikált gépezetét. Az orosz cárt az intrikák és Tschinownikok oly óriási kínai fala veszi körül, hogy ugyyszólva lehetetlenség az igazságot megtudnia és akarátának érvényt szereznie, úgyhogy némely tekintetben a cár birodalmának első foglya. Amint a bolygók a föld körül, úgy forognak körülötte a riválkodó és konspiráló csoportok, egyik a másik után kerül a császári hatalom közvetlen közelségébe és dominál addig, míg soron van a másik. Most szorítja ki a béke csillaga a háborus csoportot.

1909. és 1910. években Oroszországban nagyon jó termés volt. S mivel a gabona értékalapja ennek az országnak, e két évben a nép is, a kormány is igen megelégedettek voltak. Azokból az óriási összegekből, amelyek a gabona-kivitelből befolytak, szerzi be azt a számos szükségleti tárgyat, amelyet maga nem állít elő. 1913-ban Oroszország nagy fizetési kötelezettségek

előtt állott, a termés nagyon rossz volt, a kivitel csekély, a behozatal nagy, a pénzügyi helyzet keserves. Az 1914. év első negyedében kilátás volt a legrosszabb gazdasági krízisre, amelyet Oroszország valaha átélt. Ilyen rossz időben az elégedetlenség országában a politikai intrika garázdálkodik.

Oroszország terve az volt, hogy a háboru megkezdésével vár 1916-ig, amikor a lengyel stratégiai vasút elkészül. A gazdasági kilátás és javulási remény azonban 1914-ben oly csekély volt, hogy a pánszláv párt és főbb vezetői, Nikolajewitsch Nikolai nagyherceg, Iswolsky, Hartwig és Sasanow, hosszas beható tárgyalás után arra a meggyőződésre jutottak, hogy az ország javai nem elégségesek 1916-ig s hogy itt a cselekvés órája. Mivel Delcassé és Poincaré urak aktív közreműködésére biztosan számíthattak, a kombináció teljesen elkészültnek látszott. Ezért kezdett Oroszország májusban mobilizálni; a Hartwigtól vezetett osztrák-magyar-ellenes intrikákat buzgón folytatták és kiélesítették; Szerbiának pénzt és hadianyagot nyújtottak. A krízis bekövetkezett június 28-án a sarajevói kettős gyilkossággal.

Az orosz mobilizálás oly ügyesen és titkon történt, hogy a német katonai attasé csak július közepén értesíthette kormányát. Ekkor a mobilizálás már igen előrehaladt és midőn Poincaré elnök Szentpétervárra jött, már biztosíthatták a győzelem sikeréről.

Az orosz számítás főleg két föltevésen alapult, amelyek azóta elhibáztaknak bizonyultak. Oroszország első sorban azt hitte, hogy Ausztria-Magyarország belső okokból csak hiányosan mobilizálhat. Másodszor azt hitte, hogy a háborut hamar befejezheti, mert Németország kénytelen lesz összes csapatait Franciaország ellen irányítani és így az orosz milliós inváziót nem tudja föl tartani.

E számítási hibák fölfedezése óta állandó harc folyik a nagy és a kis Miklós között. Nemrégén rábírták a kis Miklóst, hogy ránduljon ki Tifliszbe, Varsóba s más harctérre, mert a nagy Miklós állítása szerint csökkent befolyása a népben s ezért mutatkoznia kell. Amit itt-ott látott, nem tetszett neki. Hazatért és mint minden aggasztó időben, most is a híres Rasputin-ért küldött, a szibériai parasztjósért s hipnotizőrért. Ennek a Rasputinnak, aki állítólag csodálatos hipnotikus módszerrel gyógyította a trónörökösöt, nagy befolyással bír a cárra és a cárnéra. A paraszt Rasputin, aki osztályának egészséges emberi elméjével bír, uralkodójának a legnyomatékosabban tanácsolta a háboru befejezését. És ezóta törekszik a cár, hogy utat és módot találjon a háboru befejezéséhez. Rasputin a mostani időpontot tartja legalkalmasabbnak erre, mert a jelenlegi helyzet mellett a forrongó néppel el lehet hitetni, hogyha Oroszország nem is győzött, ellenfelei sem győz-

A sárga veszedelemről.

Írta: **Dr. Körösy László.**

(Vége.)

2.

A német sajtó épen most tárgyalta egy porosz egyetemi tanár érdekes cikkét a japán veszedelemről. Legjellemzetesebb részletei a következők:

— Sokan kíváncsiak arra, hogy az orosz milyen segítséget vár a japántól, de arra is, hogy ugyan kicsoda is az, akire az orosz ma rászorul?

Ez alkalommal visszaemlékezem azokra a japánokra, akiket az egyetemen tanítottam. Ma is élénken látom ezeket a különbözőeknek tetsző, de mégis folyton vigyorgó se hus se hal teremtményeket.

Az én német tanítványaimnak belélatok a lelkébe és kiolvasom: mi lakik a szívükben; megértették-e, jó indulattal vannak-e hozzám? Valóban nyíltan tekinthetek nyílt arcokra, mert leolvasom értelmes vonásaikról, mit gondolnak, mit éreznek, sőt helyeslésüket vagy ellenmondásukat is.

Istenem, ha a ferdeszemű, sárga arcokra nézek, nem olvasok ki onnan sem reményt, félelmet, sem szeretetet, sem gyűlöletet, se hideget, se meleget. Nincsen azokon a japán ábrázatokon semmi sem egyéb mint örökös

mosolygásnál. Hiába áldozod föl nekik szelved minden kincsét, komoly tudásodat, erős akaratodat, a japán csak mindig mosolyog.

Magasztalhatod őket szívós, sőt elkecseregetett iparkodásukért, mikor éjjel-nappal gyűjtik azt, amit haza visznek hazájukba.

Kijelenthetem, hogy szorgalmuk mellett tudásuk mégis csak gyarló marad, mert hiányzik az alap, az a soká művelt talajba való begyökerezés. Akár dicséred, akár ócsárolod, mindig csak mosolyog.

Ugyan mi lappanghat a titokzatos fátyol alatt? Azt hiszem valami olyan ijesztő vagy borzasztó, amitől valóban rettegnetek kellene, ti angolok, franciák és oroszok!

Mert egykoron mégis csak felelősek lesztek azért, hogy ezeket a ferdén pislogó fickókat Európa nyakára szabadítottátok. Ti lesztek valóban okai, ha európai harcterekre ázsiaikat csalogattok.

Bármit is megkíséreltek annak a mentességére, hogy elárultátok Európát és a nyugati kulturát, nem fogjátok elhárítani a veszedelmet sem Albiontól. Mert a bűnhődés bizonyosan végzetes lesz. A világ története, a világ ítélőszéke fog dönten.

Főlöszleges ma már bizonyítgatni azt, amit egy elfogulatlan és érdemes amerikai ur mondott a ti sárga szövetségeseitekről.

Az amerikai szem nyugodtabban tekinthet a távolba és kutathatja azt a jövőt, mely a napihaszont hajszóelőtt ki nem fáradhat. Ez az Oceántuli szövetségünk valóban alaposan ismeri a ti sárga cimborátokat. Ez az okos megfigyelő férfiu hirdeti ezt:

— Ime a messze Keleten lebzsel a törpe sárga emberke és vigyorgog. Ennek a kaján és faji vigyorgásnak azonban van valami vészes vonása, mert észreveszi, hogy a világháboru lángja végig harapódzik a nemzetek és népek országain és midőn kiterjeszti pusztító tűzszárnnyait, akkor már a pokoli vészben hamuvá porlad a legműveltebb világ kulturája.

Mert annyi szent bizonyos, ha már egyszer kitombolja magát a világháboru, Európa nemzeti kimerülten terülnek el az óriási harctérben akár győzők, akár legyőzöttek is legyenek. És ekkor fölvirrad a sárga emberke korszaka.

Még Európában romokat takarítanak, addig millió japánláb fűggen megindul felénk új tatárjárásra. Ez tehát az európai veszedelem: a sárga faj rettenetes betörése.

Milyen szörnyű tájképet fest az amerikai ecset. De ugyan kinek kellene leginkább rettegnie a sárga veszedelemtől?

Világtörténelmi tapasztalatok szerint az első rohamot Oroszország sinyli meg. Mert

▼ Szalámit, sajtót, akácmézet, Pilseni Bürgerbräu-sört, mindenféle gyümölcsnedvet a legjobb minőségben jutányos árban ajánl

Gruber János

csemegekereskedő

Megyei telefon 375.

Sopron, Várkerület 107/a szám.

tek. A háboru folytatása esetén azonban a népet nem lehet majd megnyugtatni. És a fenyegető forradalom előjelei tényleg mu-koznak. Witte gróf, mint utolsó nyilatkozatai is igazolják, nagy szószólója a békének s a békepárt naponként tért hódít.

A másik oldalon van Nikolajewitsch Nikolaj nagyherceg, az özvegy cárné és a nagyhercegné a háboru folytatására törekvő pártja. A nagyherceg álláspontja az, hogy legyőzetés esetén saját reputációjának vége és a hadvezérek, akikkel oly gyalázatosan bánt el, mind ellene fordulnak. Ezért reá nézve legfontosabb a győzelem és ő még nagyon bizik is benne. Mint valódi orosz könyelmű játékos, ha mindjárt Oroszország forog kockán; va bankot játszik.

Pénzügyi okokból is kénytelen Oroszország a békekötés gondolatával komolyan foglalkozni. Witte gróf ugyanis, amint ez a japán háboru idején is észlelhető volt — a háttérben várakozik. Ha a nagyherceg hábo- rus politikáját a nép megunja és tovább nem folytatható, akkor fog előlépni Witte gróf, hogy esetleg megmentse szorongatott hazáját.

(Közli: Maurer Nándor)

† Pacher Donáth (1853—1915)

A soproni bencés rendháznak mélyse- ges gyásza van. Elköltözött az élők sorából főgimnáziumunknak négy éven át volt ked- ves igazgatója, Pacher Donáth, ki maga a megtestesült szerénység, jóság s a szeretet mintaképe volt. Szerény, csöndes, zajtalan életében világító fáklyafényül ragyogott Istenbe vetett, igaz, mélyseges hite s a kö- telességtudással párosult, embertársai iránt érzett legbensőbb felebaráti szeretete. El- hunyta ezért a legszelebb körben őszinte részvétet keltett.

Halálát nemcsak tanítványai fájlják, akiknek mindig atyai jóakarója s ezért raj- jongásig szerették és a bencés rendház amely- nek disze volt, hanem e tisztajellemű fér- fiuról városunk közönsége is csak kegyelettel emlékezik meg; elköltözésében a nevelésügy kiváló harcosának elhunytát gyászolja. A soproni szentbenedekrendű főgimnáziumban lefolyt működése alatt nemcsak tanítványai szívében, de a rend történetében is mara-

először is az ismerős birodalmat lépik el a sáskák. Britannia gögös tengeri hatalmának és összeharácsolt gyarmatainak ugyanakkor megkondul a lélekharangja, mert az ázsiai szig- etország elkeseredett vetélytársa az európai szigetországnak. Tehát a büszke Albion is reszkethet most a földidézett inváziótól, ennél- fogva csak az északi zsarnok és a tengeri zsarnok leverése után számíthat Németország vagy Ausztria és Magyarország a sarga veszedelemre.

Míg azonban ez a vész reánk zudulna, a japánnak olyan veresége lesz, hogy mi — nyugodtabb szemlélők — már köny- nyebben és így nyugodtabban elintézhettük a saját bajunkat. Így rendelkezik majd az örök igazság minden ellentétet kiegyenlítő jó szelleme!

A szemfüles és kapzsi japánoknak ter- mézetesen tudomásuk van arról, hogy most napirendre, sőt boncolóasztalra kerültek nálunk.

Tokutomi, a tokiói japánújságírók fe- jedelme gondoskodott tehát arról, hogy mai álláspontjukat mi is megismerjük. Az elég ötletes japán cigánykodás a következő:

Köztudomásu, hogy a Német birodal- omnak Poroszország a lelke. Azt is tudnunk kell azonban, hogy a természet rendkívül mostohán bánt legtöbbit Németországgal. Épen azért bámulatos, hogy mégis a világ leghatalmasabb államává fejlődött.

Mínthogy a németek a természet mos-

andó emléket hagyott hátra. Megirta nagy alaposággal „a czellödömölki apátság” s „a kőszegi gimnázium” történetét s nagy hangya-szorgalma eredményezte a tudomá- nyos szépirodalom, bölcsélet s egyéb szak- májába vágó tárgyak terén értékes alkotásait. Kedvenc tárgya volt a filozófia, a német nyelv s az irodalom; kiváló szaktudással tanította a geometriai — s a szabadkézi rajzot is. De szerette ezeken kívül a zenét, melynek kultiválásában nehéz, fáradságos munkája után mindig üdítő oázra lett; kül- lönösen az egyházi zenében finoman, mélyen érző lelke mindenkor, nagy gyönyörűséget talált. Áldott jóságú, imádságos lelke a zene szárnyán bizonyára sok százszor, imádság- számbamenően, míg mély, csöndes áhítattal a mindenség Alkotójához szállt, akihez hitbuzgó, fáradságos, munkás életének jutalmazásul a valóságban, most boldogan el is juthatott.

Életrajzi adatai közül megemlítjük a következőket:

Pacher Donáth (János) született 1853. január 3-án Zirczen (Veszprémmegye). A rendbe 19 éves korában lépett, pappá 1878-ban szentelték. A theologiai és tanári képesítés megszerzése után mint tanár Györ- ben működött, majd a pannonhalmi fő- iskolán mint hiiszónok. Ezután a kőszegi főgimnázium igazgatójává nevezték ki. (1892—1896). Saját kérelmére itt állásából fölmentették és Sopronba került tanári minő- ségben. Ezen idő óta élt köztünk nemes hivatásának élve. Darvas Orbán halála után a soproni főgimnázium vezetésével biz- ták meg. Négy éven át nagy gonddal, oda- adó szeretettel végezte a gimnázium ügyeit. Konciliáns, humánus egyénisége nemcsak tanítványai, de rendtársai előtt is imponálóan tiszteletet, szeretetet ébresztett. Az iskola ügyeit mindig az ifjuság javára, közmege- légedésre vezette.

Másfél év óta betegeskedett; szenvedéseit mindig keresztényi módon, mély alázattal, Istenbe vetett hittel, türelmesen viselte. Betegeskedése miatt szabadságot kapott, de hivatalát később, kötelesség- tudása által indítatva, újból elfoglalta. Szívujja azonban ekkor már oly nagy mértékben erősbödött, hogy hivatalát ismét kénytelen volt másnak átengedni. Beteg- ségében komplikációk is előálltak: érel- meszesedés, vesebaj, mely bajok halálát csak siettették. Ez év január elején Balaton- füredre a rend szanatóriumába szállították, ahol vasárnap este csöndesen kimult. Lelke

toha fiai jellemzetes mostohafiúi vonásuk tehát a szívósság, a csodálatos akaraterő és a fáradhatatlan szorgalom.

Kisérelj meg, felelts csak egy németet a kietlen pusztán és ő gyümölcsöst és virá- goskertet varázsol oda.

Valóban példaszere a németiség rend- szeres munkája és annak összhangzó nyil- vánulása, legyen az akár alapos tudás, akár csodálatos teljesítőképesség, akár bámulatos fegyelem, akár a páratlan engedelmisség mindez jellemzi okos és körültekintő visel- kedését, sőt minden érvényesül ragyogó iparukban, pompás hajózárukban, minta- szerű közigazgatásukban és győzelmes had- seregük mintaszere fegyelmezségében.

Hanem a németek a mostoha gyerekek rossz szokásait is örökölték. Ezeket azonban nem szüksége utánoznunk. Elég ha csak tökéletességeiket ismerjük meg, amelyekkel ma olyan páratlan eseményeket teremtenek a harctereken. Ezt tanulmányozza első sor- ban minden japán.

* * *

A XX. század fájdalom — egész új erkölcsant, esztetikát teremtett! A legsimább szavak közt ma mérges kígyó lappang. Ezt bizonyítja ez az ázsiai Audia sárgaságot terjesztő képmutatása. Mert míg a mai japán az újságban magasztalja Németországot, holnap már elkobozza ázsiai birtokába. Örizzünk tehát a XX. zsebmetszőitől!

visszaszáll Teremtőjéhez, ki őt megalkotta. Temetése szerdán délelőtt volt Tihanyban. Temetésére a soproni rendház képviselő- telen megjelentek Stánits Fulgent h. igaz- gató és Kotsis Lenárd dr. Sopronban szerdán reggel 8 órakor a bencések templomában gyászistentiszteletet tartanak. Béke hamvaira, Az örök világosság fényes- kedjék neki! —öi.

A világháboru.

Sikereink a Kárpátokban.

Az Ung völgyében a Vezérszállásnál az általunk elfoglalt állások visszafoglalása céljából megindított orosz ellentámadásokat véresen visszautasítottuk. Az ellenségnek az a kísérlete, hogy Kafailovánál keresztültörjön, tökéletesen megghiusult. Az ellenség Zielonán át visszavonult. A Kárpátokban az utolsó két nap harcaiban elfogott oroszok száma 1050. Höfer.

Élénkebb harcok az északi fronton.

Sajtóhadiszállás, január 25. A tüzér- harc, amely a Nida vidékén már-már állan- dósult, a legutóbbi órákban lényegesen heve- sebbé vált s e pillanatban teljes erőből folyik le. A Kárpátokban két említésre méltó orosz támadás kezdődött. Az egyik Észak- Bukovina felől irányult a magyar határ felé. A másik ettől a ponttól nyugatra. Mind a két támadást könnyű szerrel verték vissza őrtálló csapataink. Ez a két megghiusult tá- madás a beérkezett jelentések szerint az oroszoknak rettenetes vereségébe került. (Az Est.)

Visszavert orosz támadások.

Kelet-Poroszországban az ellenséget tüzelésünk arra kényszerítette, hogy egyes hadállásait Gumbinnentől délkeletre kiürítse. Gumbinnentől északkeletre az oroszoknak ellenünk intézett támadásait súlyos veszte- ségeket okozva nekik, visszavertük. Leg- felsőbb hadvezetőség.

Reims ostroma.

Genf, január 26. A Göteborgs Handels- tidningen jelenti: A németek félkörben vették körül a Reimstől északra fekvő vidéket és azt kitünő állásaikból uralják. Reims sokat szenved ágyútüzüktől. Magában a városban minden élet megszűnt. A pénztintézetek és a közhivatalok zárva vannak. A városban sötétség van, mert a gáz és villamosművek nem működnek. Az elhagyott utcák zárt üzleteikkel a pusztulás és az elhagyatottság szomorú képét mutatják.

Flottaharc Helgolandnál.

A német s angol flotta közt össze- ütközésre került a sor. Az ellenség 5 óras küzdelem után Helgolandtól 70 tengeri mértföldnyire nyugatészaknyugati irányban, abbahagyta a harcot és visszavonult. Az eddig érkezett jelentések szerint angol rész- ről 1 csatacirkáló, a németek részéről a Blücher elsüllyedt. A többi német hajó sér- tetlenül visszatért a kikötőbe.

Hirek.

A német Vörös Kereszt intézményeinek megtekintésére Vilmos császár a M. V. K. E. több előkelősége közt meghívta a németek harctereire Esterházy Miklós herceget. Az utazás több hetet vesz igénybe.

Segédjegyző kitüntetése. Czében Jenő, völcseji segédjegyző, mint tartalékos tiszt oly kitüntetést szerzett, melyet büszkeséggel hordozhat a mellén. A király vitézségeért a nagy arany vitézségi éremmel tüntette ki. A kitüntetést azért kapta, mert az oroszok ellen ő vitte tüzebe a század élén derék vitézeit és verte meg a többszörös túlerőben levő ellenséget. A vitéz segédjegyző kitüntetése nagy örömet keltett mindenfelé.

Egyházmegyei hír. A kisboldogasszonyi plébánia adminisztrálásával dr. Balics Lajos káptalani helynök Varga Sándor káplánt bizta meg.

Eljegyzés. Rusz Oszkár soproni bornyagykereskedő leányát, Sentát, eljegyezte Pernitz János dr., az osztrák kereskedelmiügyi minisztérium fogalmazója, aki jelenleg mint népfelkelő főhadnagy teljesít szolgálatot. Gratulálunk.

Sopronmegyei katonák üdvözlése Przemyslből. A világ egyik legerősebb, legmodernebb vára, Przemysl, jó néhány hete, sőt több hónapja állja immár a második orosz ostromot sértetlenül és bevehetetlenül. Köröskörül az ellenség ágyú füstölögnek, a gyilkolásra kész szuronyok csillognak és bőséggel agyarkodás csattogtatja fogait a mi körülzárt várunkra éhes falánksággal. És a mi várunk erős, mint a szikla, amelyről a golyó visszapatann. Kiállott egy emberfeletti ostromot, még csak meg se csipkéződött a várfala teteje. Kiheverte a meleg napok izgalma és a benne levő védősereg most is teljes nyugalommal mosolyogja le a körül ólálkodó farkasok erőlködéseit.

Megemlíthjük e helyen, hogy Przemysl várából a tüzerek sopronmegyei hozzátartozókat érdeklően 3 drb. levelezőlapot küldtek Sopronvármegye alispánjához, mely levelezőlapokat f. évi január hóban kezelték s azokat röplőgéppel szállította át az ellenség által megszállott határon. Ezen levelezőlapokon a vártüzérek szüleiknek, gyermekeiknek, közeli hozzátartozóiknak, rokonaiknak, szóval az összes ismerősöknek legszívelesebb üdvözléseiket tolmácsolják s jelzik, hogy valamennyien jó helyen vannak s egészségnek örvendenek. A várt hősiessen védő vártüzérek közül életjelt adtak magukról a következők: Gollubits Pius és József atyuknak Gollubits Károlynak, Czinfalva. Steffanits Ferenc atyjának, vendéglősnek Oszlop. Nejeének Pintér Teréznek Somfalva (314 házs.) Nejeének Köller Ágnesnek, Sopronkertes (99. házs.). Vojnits Lőrinc nejeének V. Erzsébetnek, Darázfalu (173. házs.). Horváth Mihálynének, Lövé. Leimstätten Annának, Felsőfalva (81. házs.). Gludowac Lucának férjétől, Büdöskút (207. házs.). Nejeének Tschank Máriának, János Lajtaszék (79. házs.). Huf Mihálytól feleségének, Szárazvám (157. házs.). Kampits Máriának férje Kampits József, Répczemcske (55. házs.). Szüleinek Varga János birónak, Bogyoszló, Jánostól. Schranz Páltól üdv. Veperdre (31. házs.). Koó Páltól, Középpulya. — Hajas Antal alispán föntiek közlése után f. évi január 26-án kelt rendeletével sürgősen felhívja az illetékes községi elöljáróságokat, hogy fönt körülírt üdvözlés és életnyilvánításokat a hozzátartozóknak haladéktalanul hozzák tudomására. Ugyanezen levelezőlapokon szerepelnek Sopronból Kheim Sámuel és Pados Imre. A hozzátartozókkal leendő közlés végett az alispán a város polgármesterét kérte föl.

A sopronmegyei szülőnek és hozzátartozónak ez az alispáni értesítés bizonyára nagy megnyugtató szolgál, hogy a mi fiaink ott a muszka tenger kellős közepén jókedvvel várják az ellenség pusztulását.

A katonák özvegyeinek támogatása. A napokban ismét megszorodott a céltudatos háborús jótékonytársulat képviselő egyesületek száma. A soproni urinők Mária-kongregációjában megalakult a nemes, szociális intézmények egyike, az „Özvegyeket Gyámolító Egyesület“, amely azt a célt tűzte maga elé, hogy a háboruban elesett katonák özvegyeit tanácsban, támogatásban és a munkát illetően helyszerzésben és amennyire lehet segélyben is részesíti. A mozgalom élére egy nagyielkü magyar uriaszony került dr. Stengl Antalné személyében (Deáktér 11), aki a háború által sujtott özvegyeket s azok ügyeit készséggel nagy szeretettel fölkarolja s akihez a katonák özvegyei ügyes-bajos dolgaikban teljes bizodalommal fordulhatnak. Nemes lélekre valló szép eszméjük fölvetéseért elismeréssel köszöntjük a soproni urinők Mária-kongregációját s kívánjuk, hogy a kedves vállalkozás szép sikerrel is járjon. A segítség, támogatás most, amikor a kenyeretkereső apák országunk biztonságáért, nemzeti önérzetünkért, hazánkért véruket ontják, nemcsak az államnak a kötelessége, hanem minden rendé, a társadalomé is, amelynek, úgy hisszük, egyetlen osztálya sem fogja kivonni magát a legkötelezőbb feladata teljesítéséből.

Csorna. A minap tartotta meg évi rendes közgyűlését a csornai Kath. Kör. A kör tiszta vagyona 627 korona 15 fillér. A választmányi ülést közvetlenül követte a közgyűlés. Az elnöki tisztre a kör tagjainak osztatlan bizalma továbbra is dr. Kokas Lajost öhajította, azonban dr. Kokas elhárította magától a megtisztelő bizalmat. A közgyűlés belenyugodott dr. Kokas megmáshatlan elhatározásába. Az elnökválasztást e gyűlésen nem is ejtették meg. Egyedül titkárt választottak, még pedig az eddigi titkárt, Kéry Istvánt. Mivel pedig Kéry a harctéren van, hazajöttéig a titkári teendők ellátására a gyűlés tagjai Hancs Lajost kérték föl. A közgyűlésen jóváhagyólag tudomásul vették, hogy a kör 10.000 kor. hadikölcsönt jegyzett a templomra gyűjtött pénzből.

Darufalva. A helybeli r. kath. elemi iskola főtanítója, Krist János augusztus elején, mint a pozsonyi 13-as honvédegyalozred katonája ment a harctérre s ott az oroszok fogságába esett. A napokban Kelet-szibéria egy kis városából, Nikolszkból, az Usurri-folyó mellől, küldött haza táviratot.

A sopronhorpácsi tanítónő. Még karácsony előtti hetekben történt, hogy a napilapokban egy felhívás jelent meg, hogy a nők varrjanak izléses kis zacskókat s azokat édességgel, de különösen kockacukorral, töltsék meg s küldjék a Hadsegítő Hivatalhoz Budapestre, ahonnan azután azokat hős fiainknak a harctérre szállítják. Hogy vitézeink tudják, kik voltak a nemes-szívű adakozók, a zacskókba kis cédulát helyezhettek, amelyre az újévi szerencsekívánatok mellé a nevüket és címüket is odairhatták. A sopronhorpácsi tanítónő olvasván a felhívást, rögtön késznek nyilatkozott tervét végrehajtani. Felszólította kis tanítványait, hogy megtakarított filléreikből vegyenek édességeket értünk küzdő kőskatonáinknak. Nem igen remélte a tanítónő, hogy felszólításának nagy eredménye legyen, mert tanítványai nagyrésze az urasági béresgyermekekből áll, kiknek nincs valami sok zsebpénze. Szüleiktől sem igen kérhetnek, mert pár nappal a felszólítás előtt járt házról-házra a tanítónő s a katonáknak Augusztus csomagokra koldult pénzt, mely alkalommal 115 koronát szedett össze. A felszólítás utáni nap, azonban nem volt olyan gyermek, aki kis csomag nélkül jött volna. 13 kgr. súlyú kockacukor és csokoládé gyűlt össze. A jószívű kis adakozók

már el is feledték tettüket, mikor egy nap megjelent a postásbácsi egy csomó rózsaszín lappal, amelyet a harctérről küldtek vitéz hőseink s hálából irtak azoknak, kiknek nevét a kis piros selyem zacskókban találták. Képzelték a kicsikék öröme és büszkesége, hogy ők a táborból levelet kapnak. Itt közüljük egy pár lapnak a tartalmát; „Aranyos Ilonka! Igen kedves csomagját a sors nekem juttatta, úgy ajándékaért, valamint az azt kísérő lapon irt jókívánságáért engedje meg, hogy ez uton mondhasam köszönetemet, egy a szent célért küzdő harcos. A feladó neve: Nyitrai Elek I. R. 68.“ — „Kedves Mariska és Olgácska! Kedves csomagjukt a sors nekem szánta. Fogadják érte leghálásabb köszönetemet. A nehéz órákban nagyon jól esett az édesség. Viszont fogadják, mint ismeretlenül boldog újévi kívánatomat. Hazafias üdvözléssel Klein Emanuel tüzemester, I. R. 69.“ — Édes Annuska! Ha meg nem sérteném ezen lapommal irok, mivel a kis karácsonyi ajándékot én kaptam meg. Nagy örömmel fogadtam. Akármennyi értékűt adott volna is, nem esett volna olyan jól, mint ez. Áldja meg érte az Isten minden lépését. Sok szerencsét kívánok, boldog életet és ünnepeket. Isten vele és velem is. Maradok tisztelettel Kovács Imre I. R. 38.“ — „Drága Mariska! Először irok, hogy talán zokon veszi, hogy egy ismeretlen önnek ir, de azért bátorodom, ha meg nem sérteném, de azt hiszem, hogy nem fogom megsérteni, ha ön nem sértett meg, hogy ezt a kis karácsonyi ajándékot küldte. Én kaptam meg és legnagyobb köszönetemet küldöm érte, mert ezt csak a jó Isten tudná megfizetni, mert én nem tudok fizetni. Továbbá igen boldog ünnepeket kívánok sok számos éven át, az Isten éltesse önt boldog Napokkal. Isten vele és velünk is, a távolból maradok tisztelettel Nagy Lajos I. R. 38.“ Mellesleg megemlíthjük még, hogy a tanítónő legnagyobb részét saját költségeből 60 katonát ruházott fel meleg télruhával, amelyeknek elkészítésében a tanítónőnek a nagyobb leánykák segítettek. Ugyancsak a szorgalmas kis tanulók 34 kgr földiszeder levelet is szedtek össze a katonák számára theának. Elismerés a nemeslelkű fáradozóknak.

Mozi tündér. A sopron színházba járó közönségének, mely finom delikateszként élvezte a „Cigány primás“ vasárnapi előadását, ismét kellemes estében lesz része. Szerdán és csütörtökön Johan Winterfeld (Gilbert) gyönyörű zenéje „Mozi Tündér“ című operettje kerül bemutatásra Hegyi Lilivel a címszerepben. A „Mozi tündér“ iránt, mely oly sok nagy színpadon aratott már sikert, Sopronban is óriási érdeklődés mutatkozik és a bemutató előadáson előreláthatólag telt ház lesz. Pénteken repriz lesz. A Nebántsvirágot ujtják fel Hegyi Lilivel. Ezt a szép zenéjű operettet bizonyára szívesen nézi meg a szép zenét kedvelő közönség. Szomb.: Kis Gróf. Vas.: Cigányprimás.

Meghalt egy szanyi hős. A csendes Győr-utcai temetőben diszjrhelyen nyugszik Szany község első katona halottja: Huszár Ignác szanyi földműves, 76. gyalogezredbeli katona, ki az idegenből megtért szülőföldjére, pihenni. Sokáig küzdött a gyilkos kórral a szanyi Vöröskereszt-kórházban, de a szerető ápolás dacára mégis letört, gyászba borítván öreg, törődött szüleit, fiatal feleségét és kis fiacskáját. Temetése, melyet a helybeli Vöröskereszt-Egylet vallalt magára mult hó 14-én, megható módon, bajtársai és az egész község részvételével ment végbe. Megjelentek: Széchenyi Jenő gróf, sebesi nagybirtokos, a kórház jótévedője, feleségével, Almássy Huberta grófnővel, a Vöröskereszt-Egylet tisztikara és a kórházban szolgálatot teljesítő Vöröskereszt urholgyek. A szertartást Berky Z. Béla p. kamarás, plébános, elnök, a kántori teendőket László József főtanítóval az elhunyt két sebesült

bajtársa: Bankó Károly bogyozlói- és Szántó János sobori kántortanítók végezték. A megható bucsuztató után kiindult a menet a kórház udvaráról; különös módon megható, megindító volt a koporsó mellett haladó sebesült bajtársak kísérete. Ki bottal, ki mankóval, s felkötött karral haladtak a koporsó mellett s vitték koszorujukat, szeretetből az elhunyt bajtárs iránt, akinek sírjára a Vöröskereszt-Egyesület is helyezett gyönyörű vöröskeresztes szallagu koszorút.

A német katolikusok felajánlása. A Magyar Kurir jelenti: A magyar és az osztrák püspöki kar példájára a német püspöki kar is elrendelte, hogy az országot a háborus időben ünnepélyesen ajánlják fel Jézus Szent Szívének. E célból az összes németországi érsekek, püspökök, a katolikus tábori püspök és az üresedésben levő egyházmegyéik káptalani vikáriusai közös pásztorlevelet adtak ki, amelyben január hó tizedikére tüzték ki az ünnepélyes felajánlás napját. A felajánlási ünnepély egyuttal engesztelő ájtatosságokkal lett összekötve.

Szany. A győri püspöki uradalom a községben 24 sebesült és beteg katonára berendezett kórházat tart fenn olyképen, hogy e célra az uradalmi kormányzóság épületét átengedte, a betegápolási költségeket, mely fejenként napi két korona, pénztárából előlegezi, a kórház egész liszt, zöldség, főzelék szükségletét ingyen ellátja, azonfelül naponként 20 liter tejet és tüzelőfát ad és mindent, amit az uradalom termel, ha arra a kórháznak szüksége van.

Mikor lép életbe a hadi pótdadó. A pénzügyminiszter körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, hogy a 20.000 koronán felüli jövedelmi adóra a hadi pótdadó kivétele az 1914. XLVI. t.-c. értelmében január 1-én lépett életbe. Az adót az adófelosztalási bizottság fogja meghatározni.

SZINHÁZ.

Nem a lámpaláznak tudható be, hogy az első előadás a várakozáson alul maradt; a vérszegényes, az igazán megkapó cselekvények nélkül való darab, illetve az abban rejlő mélységeknek, csak itt-ott felbukkanó szép gondolatoknak teljes mértékben való ki nem aknáztatása, különösen pedig a vidéki diszleteknek a szegénysége, a gyér számban szerepeltetett személyzetnek nem éppen fényes összjátéka okozta, hogy a bemutató előadás Sopron kényes izlésű közönségének az igényét bizony ki nem elégítette. Hiába fáradozott tehát azon egy-két jó színész, hogy közönségünket már az első alkalommal meghódítsa, ezt sajnos, a legnagyobb jóakarattal mellett sem mondhatjuk. De már nagy örömmel szolgált az utóbb bemutatott daraboknak a látása, melyekből még inkább következtethetjük, hogy a rendkívüli

viszonyok ellenére is, tul a kezdet nehézségein és a közönség jóindulata mellett, e társulat prosperálni fog.

Mintha csak e társulat lassan, de biztosan óhajtana a közönség szívéhez férközni minél jobb daraboknak, mindinkább szebb s precízebb előadásával. Az „Ezüst pille“, „Tatárjárás“, „A cigányprimás“ előadásait látva és e darabok lejátszását tekintve, a fokozatos emelkedés napról-napról észlelhető volt. Elismerésünk hőmérője „A cigányprimás“ látásával tetőpontra hágott; színészeink e darabban oly kiváló játékot produkáltak, hogy mindazok, akik a színházban voltak, a sok hogyvoltozás s lelkes taps után már teljes meglepődöttséggel távozhattak.

Különösen tetszettek „Az ezüst pillé“-ben Budai Ilonka (Cilike), Sugár Gyula, és Pásztor Béla ebben a darabban is, a neki teljesen megfelelő szerepben pompásan megállta a helyét. E darab kacagtató, tréfás képek, ötletek eleven sorozata, a bonyadalnak hosszú láncolata. Tekintve azonban a törvénytelen ségek sűrű felburjánzását, a darabnak immorális voltát, színrehozatala felett elítélően nyilatkozunk.

Vasárnap délután a „Tatárjárás“ került színre elég szép számu közönség előtt. A páholyok sajnosan üresek voltak... — Vasárnap este „A cigányprimás“-ban színészeink valósággal remekeltek. Fájdalom, hogy a páholyok ez alkalommal is az üreségtől tátongtak. Hol marad a mi rendes, színházba járó közönségünk? Pedig igazán zsufozt háznak kellett volna lenni, mert a szereplők oly gördültes, pompás összjátékot adtak, hogy a folyton meg-megújuló tapsnak, lelkes elismerésnek nem volt se vége,

se hossza és nem bánta meg kiadott filléreit az, aki a darabot nagy lelki élvezettel végig nézhette.

Bár a szereplők valamennyien jól megállták a helyüket, mégis kikell ragadnunk közülök az elsőrangú Rác Palit, akit Sugár Gyula személyesített. Az igazi, vérbeli cigányt mutatta be megkapó temperamentummal, végtelen nagy ügyességgel s biztos, élethű alakítással. Végtelenül bájos volt Hegyi Lili primadonnánk, akit ugy szép énekeért, mint művészi játékáért már ezen alkalommal is megszerettünk. Nem nagy jóslói képesség kell, ha kijelentjük, hogy a közönség kedvence lesz. Asztalos Mici, mint minden szerepében, ezuttal is fényesen megállotta a helyét. Nem mondhatjuk ezt ezuttal Pásztor Béláról, aki pompás volt ugyan az „Ezüst pillé“-ben, de ebben a darabban nem tetszett. A nagy naivitás nem minden esetben alkalmazható. Oly naivnak, amilyenek ő festett egy nagyvilági grótot, az életben el nem képzelhetünk. De biztatásul kijelentjük: nagy erőt képvisel, fiatal kora ellenére igen ügyesen játszik, csak igyekezzék alakításait több változatossággal megeleveníteni. Sz. Nagy Imre (Laci) szép tenorhangját hallva, megbocsátunk neki játékáért s elefedjük, amiről persze maga sem tehet, hogy atyja, a fiatal Sugár mellett egy kissé öreges Laci volt. De a szépen, magasan csengő hangját igazán gyönyörűséggel élveztük. A többi szereplők is mind jól megállták a helyüket, semmi kifogásolni valót sem találtunk. Ajánljuk a szindirektor urnak, hogy ezt a szép, pompásan előadott darabot ismételtesse meg s aki csak teheti, okvetlenül nézze meg, biztosítjuk, nem fogja megbánni. — ői.

A Bői Takaré- és Segély-Egyesület mint Szövetkezet

1915-ik évi február hó 14-én délután 7 órakor

tartja

XX. rendes évi közgyűlését.

Tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. Egy igazgatósági tag választása.
3. A mérleg, a nyereség-veszteség-számla fölött hozandó határozat és a fölmentvény megadása.
4. Határozathozatal a tiszta nyereség fölött.
5. A felügyelőbizottság újráválasztása.
6. Netáni indítványok tárgyalása.

A mérleget, a nyereség-veszteség-számlát, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentését f. évi február 7-től 14-ig a szövetkezet üzletében a részletbirtokosok megtekinthetik.

Kelt Böben, 1915. évi január hó 22-én.

Az igazgatóság.

40% gáz-megtakarítás!

Egy igen könnyen kezelhető, új, szab. készülekkel a legszebb fény és 40% gázmegtakarítás érhető el és nagy előnye, hogy Invertégőhöz és mindenféle gázlámpára alkalmas.

**Darabja szereléssel 3 kor.
25 drb. lángnál 10% engedmény.**

Szállítja a „Berlini Világítási Részvénytárs. Magyarország és a Balkán-államok főraktára:

DRESDNER NÁNDOR
Budapest, VI. Eötvös-utca 25a szám.